

Mere værd levende end død

Butanding festival Børnene er klædt i prikker til ære for de hvalhajer, der totalt har ændret tilværelsen for Donsols beboere.

FOTO: RUEL PINE

Turistindustrien er verdens hurtigst voksende industri. Det kan have en effekt både miljømæssigt, kulturelt, socialt og økonomisk. Væksten bør derfor foregå på en forsvarlig og nøje planlagt måde. En stor del af tidens turisme foregår i miljøer, der er sårbare og unikke hvad angår biologisk mangfoldighed. Turisme er da også et tværgående tema i en stor del af WWFs arbejde, alene fordi maseturisme truer sårbare miljøer, vandressourcer trues af gigantiske hotelbyggerier og golfbaner, og flytrafikken har en indvirkning på klimaet. Men også i vore lokalt baserede projekter indgår turismeudvikling i planer for alternativ eller øget indkomst hos de ofte meget ringe stillede kystsamfund langs fattige landes kyster – og i mange tilfælde indgår nogle af havets store havdyr i turismeudviklingen.

Lad os kigge på et par eksempler og starte med havskildpadderne, hvoraf langt størstedelen findes i udviklingslandene, altså i lande, der har rigtigt meget at miste, hvis man fjerner en værdifuld ressource for evigt – men også rigtig meget at vinde, hvis den bevares for fremtiden. WWF har kigget på forskellig udnyttelse af havskildpadder i 18 områder i verden, og konklusionen er, at havskildpadder er tre gange mere værd levende end døde. Der er

altså god grund til at forsøge at holde de store skjoldbærende havdyr i live. Hvert år besøger omkring 175.000 turister områder med havskildpadder i omtrent 40 forskellige lande verden over, og efterlader indtægt til både lokale og nationale økonomier.

Mantarokker er også attraktive, men i et af vores projektområder i Indonesien har en øget efterspørgsel (siden 1998) på rokke-gæller til den traditionelle kinesiske medicinindustri været med til at udvikle et tidligere minimalt fiskeri af de majestætiske kæmper til uhæmmet massefiskeri. Det vil være en vigtig opgave at få dette fiskeri stoppet eller minimeret, og en løsning kunne være turisme, for der er mange penge i disse 'havets flyvende tæpper'. De indonesiske fiskere kunne eksempelvis tage et kig på Maldiverne, hvor man taler om, at mantaer hvert år indtjener millioner af dollars til det lille land. Det samme er tilfældet i Hawaii, hvor tallene i 2002 viste en indtægt på 2,5 millioner dollars.

Fra øen Ticao i Filippinerne fiskede man også tidligere manta, men det er slut. Her har man indset, at de er mere værd levende end døde. Ticaos mål er nu at udvikle turisme fokuseret på havets beboere – i første omgang mantaer. Turisme på den såkaldte 'Manta Bowl'

startede i 2004 hvor omkring 400 turister besøgte stedet. Nu afholder man hvert år en Pasa-Pasa festival – mantarokke-festival – til ære for de yndefulde mantaer, der har skabt håb og tro på fremtiden i den ellers meget fattige filippinske kommune.

Ticaos beboerne har uden tvivl lært af Donsol på den anden side af Ticao-strædet. I Donsol afholder man nemlig hvert år Butanding-festival – hvalhaj-festival. I 1999 gik det op for fiskerne i Donsol, at de havde noget helt unikt at tilbyde, og WWF støttede udviklingen af hvalhaj-turismen. Det første år kom der omkring 200 turister til området. I dag er tallet oppe på omkring 10.000, og for de, der er direkte involverede i turismen, betyder det en merindtægt på over 50 dollars i seks af årets måneder. Ikke ubetydeligt, hvor den daglige indtægt tidligere har ligget på under fem dollars om dagen.

Generelt mener WWF ikke, at turisme kan være bæredygtigt, alene på grund af de mange flyrejser, der ofte er forbundet med ferier, men vi tror meget på, at man kan være en forsvarlig turist. Dette kan eksempelvis ske ved at benytte sig af velplanlagte lokale tilbud, der på bedste måde understreger, at det bestemt betaler sig at passe på de store havdyr.

WWF Verdensnaturfonden er en selvstændig dansk organisation i WWF-netværket, som arbejder verden over for at bevare natur og miljø – og for menneskers ret til et værdigt liv i et sundt miljø.

Havet er med sin mangfoldige natur og enestående arter en vigtig prioritet i WWF Verdensnaturfondens arbejde. Læs mere om WWF's arbejde på: www.wwf.dk

for a living planet

LENE TOPP

Lene Topp er kulturgeograf og har siden 1999 arbejdet for WWF Verdensnaturfonden, specielt med projekter i Sydøstasien. Lene bliver gennem sit arbejde konfronteret med en bred vifte af marine miljøproblematikker. Siden 2002 har hun boet på Borneo sammen med sin mand Claus. De er begge aktive dykkere og undervandsfotografer.

FOTO: TOPP/2